

Kommunstyrelsen

§ 32   **Rapporter från Pensionsstiftelsen 2022**

Diarienummer: KS 2022/130

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Godkänna rapporten från Kramfors kommuns pensionsstiftelse.

Ärendet

Utvecklingen sedan den förra rapporten skrevs i augusti 2021 har varit mindre bra. Under resten av 2021 stod börserna i stort sett stilla liksom vår portfölj. År 2021 blev ett fantastiskt bra år för stiftelsen med en uppgång på 16,3 procent. Under 2022 däremot har det kommit en markant sänkning på börserna vilket också påverkat portföljen. Året inleddes med nedgångar till följd av oro för amerikanska räntehöjningar. Rysslands hotande truppörelser och senare invasion av Ukraina tryckte ner risktillgångar som aktier ännu mer. En effekt av kriget är dock att räntorna tryckts ner. Den amerikanska tioåriga statsobligationsräntan var innan kriget över 2 procent men har nu kommit ner under 2 procent igen. Vår rådgivare Handelsbanken tror på en försiktig uppgång till 2,3 % om ett år.

Räntor har stor betydelse för avkastningen. Höjda räntor innebär att ränteplaceringar blir mer attraktiva som placering vilket leder till försäljning av aktier och köp av räntetillgångar. Dessutom påverkas aktiernas teoretiska värde när räntan höjs. En akties värde kan ses som nuvärdet av alla framtida utdelningar. När räntan höjs blir framtida utdelningar diskonterade med en högre ränta vilket gör att nuvärdet sjunker. Aktier påverkas olika mycket av en räntehöjning. Tillväxtaktier som har en stor del av sina förväntade vinster längre fram i tiden påverkas mer än så kallade värdeaktier som ger stora vinster här och nu men där vinsten inte väntas öka mycket. Det har skett en tydlig rörelse från tillväxtaktier till värdeaktier i slutet av 2021 och i början av 2022. Portföljen har en viss övervikt för småbolag. Småbolag har över tid gett en bättre avkastning än stora bolag därför att tillväxtpotentialerna är bättre. Men i det rådande börsklimatet har det varit en nackdel.

En annan effekt av kriget är att kronan försvagats kraftigt. Våra svenska fonder har fallit mer än dubbelt så mycket som våra utländska sedan början

Justerandes signaturer	Utdragsbestyrkande
------------------------	--------------------

av året. Huvudskälet till detta är att stigande dollar och euro kompenserat en del av börsfallet på de utländska börserna när de räknas om i svenska kronor. Under det senaste mötet förde styrelsen en diskussion om att sälja av svenska fonder och istället köpa globala fonder som ett valutaskydd mot nedgång. Placeringsriktlinjerna har dock en gräns för exponering mot utländsk valuta på 50 procent vilket vi låg nära. Förändringen kunde därför inte göras.

Styrelsen har haft tre möten sedan förra rapporten. Vid samtliga möten beslutade styrelsen att hålla aktievikten oförändrad. Vid samtliga tillfällen har det också varit Handelsbankens råd. Vid förra rapporten låg aktieandelen på knappt 63 procent. Genom börsnedgångar är aktievikten nu nere på drygt 60 procent. Vi utnyttjar därmed halva riskmandatet för aktier som placeringsriktlinjerna säger ska ha en normalvikt på 50 procent och max vara 70 procent.

I nuläget är osäkerheten stor och börsrörelserna har varit kraftiga. Kriget orsakar ohyggligt mänskligt lidande och har med rätta fördömts av hela den fria världen. Ekonomiskt är den största konsekvensen stigande energipriser som kommer att ligga kvar på en hög nivå. Ukraina är en stor spannmålsproducent och vi kan se vetepriser på mycket höga nivåer. Sammantaget ger det ett tryck uppåt på inflationen. För svensk del tillkommer effekten av en svag krona. Det kan låta cyniskt men är ett faktum att tidigare krigsutbrott inte gett långvariga effekter. I de flesta fall står kurserna högre än innan redan 6-12 månader efter händelsen. Det beror på att börserna agerar på vad man tror kommer att hända om 6-9 månader.

Vid det senaste mötet var det starka bolagsrapporter och en tro på stark tillväxt som fick styrelsen att hålla fast vid övervikten i aktier. Ryssland må vara en stormakt militärt men ekonomiskt är landet inte större än Spanien. De har inte mycket export utöver energi och råvaror. Inte heller Ukrainas ekonomi har betydande påverkan på globala tillväxtsiffror.

Det finns därför visst hop för en återhämtning innan året är slut även om risken för en ännu allvarigare situation inte kan uteslutas.

Sedan början av 2014 har stiftelsen rapporterat till Kommunstyrelsen. Rapporten består normalt av två delar, dels en avstämning mot gränsvärden och normalvärden för olika tillgångsslag i placeringsriktlinjerna och dels en rapport tagen direkt från depån en så kallad sammanställningsrapport. Resten av denna rapport följer denna mall. Dessutom bifogas ett faktablad.

Avstämning mot gränsvärden i placeringsriktlinjer

Justerandes signaturer	Utdragsbestyrkande

Styrelsen beslutar om allokering mellan tillgångsklasser vid vart och ett av de normalt fyra möten som hålls under ett år. Av tabellen nedan framgår innehav, normalvärden och gränsvärden för respektive tillgångsslag.

Tillgångsfördelning enligt riktlinjer samt avläst	Normal %	Minimum %	Maximum %
Långa ränteplaceringar Avläst 2022-03-02 1)	40 15	0	60
Korta ränteplaceringar Avläst 2022-03-02 1)	10 9	0	60
Alternativa investeringar Avläst 2022-03-02 2)	0 16	0	15
Aktier/aktiefonder Avläst 2022-03-02	50 60	30	70

1. Ränteplaceringar har gjorts i handelsbankens fonder Flexibel ränta och Tillväxtmarknadsobligationsfond. Dessutom finns en placering i Spiltan Räntefond Sverige och nyligen Spiltan Högräntefond. Handelsbankens fonder liksom Spiltan Högräntefond har öppna mandat när det gäller räntebindning och kan således ur risksynpunkt ses som långa ränteplaceringar. I tabellen ovan räknas enbart Spiltans Räntefond som kort ränteplacering (= räntebindning under ett år).
2. Beslut togs på senaste styrelsemötet om att minska i en av de alternativa fonderna men den är månadshandlad så transaktionen har inte skett ännu.

Placeringarnas utveckling

Pengar har satts in i stiftelsen vid tre tillfällen. I början av 2012 sattes 24 142 926 kronor in i pensionsstiftelsen. Den 26 juni 2013 insattes ytterligare 75 647 835 kronor. Den 27 april 2017 sattes 20 119 105 kronor in. Totalt har kommunen satt in 119 909 866 kronor. Avläst marknadsvärde på samtliga tillgångar i depån per den 11 augusti 2021 är 215 616 710 kronor. Total värdeökning brutto är 95 706 844 kronor. Från detta ska dras obetald avkastningsskatt.

Ekonomi och finansiering

Justerandes signaturer	Utdragsbestyrkande
------------------------	--------------------

Pensionsstiftelsen har en positiv påverkan på kommunens ekonomi men rapporten som sådan ger ingen påverkan.

Måluppfyllelse

Rapporten påverkar inte måluppfyllelsen

Samråd

Rapporten är en beskrivning av beslut som fattats i styrelsen och aktuell portfölj. Rapporten innehåller därmed enbart beskrivningar av vad som gjorts och varför. Ett samråd tillför inget.

Beslutsunderlag

Sammanställningsrapport per 2022-03-02 med utveckling från 2021-12-31.

Beslutet skickas till

Kommunrevisionen

Justerandes signaturer	Utdragsbestyrkande
------------------------	--------------------